24/01/2020

Θεραπεία της ψυχής με την υπακοή

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Θέλουμε δεν θέλουμε, ακριβώς επειδή υπάρχει η αμαρτία μέσα στο ανθρώπινο γένος, έχουμε πότε το ένα κακό, πότε το άλλο.

Πέρα από το ότι γενικώς ο άνθρωπος είναι αμαρτωλός, και ένεκα του ότι είναι αμαρτωλός κάνει και αμαρτίες προσωπικές, έχουμε και σωματικές και ψυχοσωματικές συνέπειες της αμαρτίας.

Έτσι λοιπόν σε κάποιον από γεννησιμιού του η όλη ψυχοσύνθεσή του μπορεί να είναι τέτοια, που να ευνοεί να πάθει αργότερα, ή από νωρίς ακόμη, ψυχοπάθεια.

Πόσα και πόσα παιδάκια –είτε αγόρια είτε κορίτσια· καμιά φορά πιο πολύ τα κορίτσια το παθαίνουν αυτό– ξεκινούν τη ζωή τους με ένα αίσθημα κατωτερότητος, χωρίς να το καταλαβαίνουν, και σ’ όλη τους τη ζωή περνούν μαρτύριο οι άνθρωποι αυτοί και δεν ξέρουν ακριβώς τι συμβαίνει.

Το αίσθημα κατωτερότητος το κρύβει κανείς. (Άμα έχεις ένα κουσούρι, το κρύβεις. Το κουσούρι δημιουργεί αίσθημα κατωτερότητος, και αυτό σε κάνει να κρύβεις το κουσούρι. Κρύβοντάς το, κρύβεις και το αίσθημα κατωτερότητος.)

Έτσι, μεγαλώνει κανείς και ούτε παίρνει είδηση ότι έχει αίσθημα κατωτερότητος. Εν τω μεταξύ, καθώς έχει κάποιες ικανότητες, πιάνεται από τις ικανότητες εκείνες για αντιπερισπασμό, για να βρει κάτι το αντίρροπο, οπότε παγιδεύεται για τα καλά ο άνθρωπος.

Ας πούμε, ένας είναι εγωιστής· πολύ εγωιστής. Τόσο και κατά τέτοιον τρόπο εγωιστής, που, έτσι και δεν εκδηλωθεί εγωιστικά, νομίζει ότι γκρεμίζεται όλη η ύπαρξή του. Και αυτό μπορεί να το παθαίνει, επειδή βαθύτερα έχει αίσθημα κατωτερότητος, και δεν μπορεί να αφεθεί σ' αυτό, διότι εκείνο είναι καταποντισμός.

Έτσι, βγάζει το κεφάλι απ' έξω και αισθάνεται να υπάρχει και να ζει, στηριζόμενος σε κάποιες ικανότητες που έχει, και προβάλλει εκεί τον εαυτό του και επομένως είναι εγωιστής. Πες του όσο θέλεις «ταπεινώσου, ταπεινώσου»· δεν καταλαβαίνει ο καημένος.

Και δεν πρόκειται να το κάνει. Όταν του λένε να ταπεινωθεί, ψάχνει κάτι άλλο να βρει· δεν βλέπει τον ίδιο τον εγωισμό. Διότι ο εγωισμός του είναι η ίδια η ύπαρξή του. Ποιος σκοτώνει την ίδια την ύπαρξή του;

Αυτός ο άνθρωπος πρέπει να βοηθηθεί:

«Έλα εδώ, κάθισε να μιλήσουμε, μη στενοχωριέσαι». Και να του δώσεις να καταλάβει περί τίνος πρόκειται. Και αν το μυαλό δουλεύει και ο άνθρωπος είναι καλής διαθέσεως, θα καταλάβει και θα πει: «Α, έτσι είναι;» Και θα αναθαρρήσει.

Μερικές φορές στο εξομολογητήριο μου κάνουν εντύπωση άνθρωποι που έρχονται για πρώτη φορά. Έρχονται με τέτοια διάθεση και με τέτοια προκατάληψη και έχουν τέτοια βιώματα μέσα τους, που θα μπορούσαν αμέσως να αντικρούσουν αυτά τα οποία λες και να μην τα παραδεχθούν.

Και όμως, καθώς δουλεύει, όπως σας είπα, το μυαλό του ανθρώπου –κακώς που δεν έχουμε εμπιστοσύνη στον άλλο και θέλουμε εκβιαστικώ τω τρόπω τάχα να του βάλουμε την αλήθεια μέσα στο μυαλό του– και καθώς έχει καλή διάθεση, δεν δυσκολεύεται πολύ να πει: «Μάλλον έτσι θα είναι, όπως μου τα λέτε».

Βέβαια, αυτό δεν σημαίνει ότι αμέσως ο άνθρωπος αλλάζει. Αλλά μόλις έρθει η αλήθεια, και την αποδεχθεί κανείς έτσι απλά-απλά, καθώς του εξηγείς χωρίς να θέλεις να του την επιβάλεις και χωρίς να θέλεις να τον υποτάξεις, μπαίνει μόνη της η αλήθεια μέσα στον καλοπροαίρετο άνθρωπο.

Τη δέχεται λοιπόν την αλήθεια και αμέσως, τα όποια δεσμά είχε μέσα του, οι

όποιες αλυσίδες, αρχίζουν και χαλαρώνουν, ξεσφίγγουν, και νιώθει πιο καλά. Εδώ είναι τώρα η εξυπνάδα, με την καλή έννοια, του ανθρώπου. Να πει: «Για στάσου. Εδώ κάτι γίνεται. Κάτι μπορεί να γίνει».

Το πρώτο-πρώτο δηλαδή που πρέπει να πει είναι: «Ω, Θεέ μου! Και είχα τόση εμπιστοσύνη στη γνώμη μου, και κοίταξε τι έπαθα μια ζωή! Πόσο αλλιώτικα είναι τα πράγματα! Αλλά βρήκα άνθρωπο που μπορεί να με βοηθήσει». Και να αρχίσει να λειτουργεί η εμπιστοσύνη στον άνθρωπο που τον βοηθάει.

Όλη αυτή η ψυχοπάθεια που είχε δημιουργηθεί, η σύγκρουση αυτή, δηλαδή αίσθημα κατωτερότητος από το ένα μέρος και από το άλλο μέρος το ότι πιάνεται κανείς –πράγμα που γίνεται ασυνείδητα– από τις ικανότητές του και μην τυχόν τις αμφισβητήσουν, για να έχει μια ισορροπία, σιγά-σιγά, σιγά-σιγά τακτοποιείται.

Όταν λοιπόν έχει κανείς καλή διάθεση, βλέπει, καταλαβαίνει, δέχεται, και αμέσως έρχεται η ωφέλεια: η χαλάρωση με την καλή έννοια, μια λύτρωση, μια γεύση. Αλλά δεν σημαίνει ότι έγινε το παν. Αν από κει και πέρα κανείς, έχοντας και τη μικρή γεύση, τη μικρή εμπειρία, κάνει υπακοή, θα έρθει η θεραπεία.

Βέβαια, πάντοτε χρειάζεται να είναι κανείς προσεκτικός και να έχει τον νου του, διότι και ο πνευματικός είναι άνθρωπος και είναι ενδεχόμενο να υποκλαπεί από κάτι μη καλό δικό του και να εκμεταλλευτεί την υπακοή σου. Μη φοβάσαι κάτι άλλο. Κυρίως εκεί μπορεί να γίνει το κακό: στην εκμετάλλευση.

Δεν υπάρχει εκμετάλλευση, όταν η σχέση σου με τον πνευματικό είναι τέτοια που αισθάνεσαι ελεύθερος· όταν δηλαδή δεν σε υποχρεώνει ούτε χρησιμοποιεί την καλή διάθεση που δείχνεις και την υπακοή που κάνεις, για να σε καθυποτάξει, αλλά συνεχώς λειτουργεί η όλη σχέση σου με τον πνευματικό εν ελευθερία. Αν τώρα εσύ, επειδή θέλεις τάχα να είσαι ελεύθερος, πάρεις άλλους δρόμους, δεν θα ωφεληθείς.

Αν όμως, ως ελεύθερος άνθρωπος, διαπιστώνεις και ομολογείς ότι ωφελείσαι, τότε, καθώς θα προχωρούν τα πράγματα, θα φθάσουμε στο κρίσιμο σημείο. Θα έρθει δηλαδή η ώρα που πρέπει να πέσει το οχυρό, ο παλαιός άνθρωπος, το είδωλο, που ο καθένας το έχει θρονιάσει εκεί μέσα του και το φυλάει ως κόρην οφθαλμού. Εκεί είναι η δυσκολία.

Αλλά ένας που έχει γευθεί και έχει δει επανειλημμένως την ωφέλεια που βγαίνει από την υπακοή η οποία γίνεται εν πίστει, από την πίστη εν τη υπακοή, αυτός δεν θα δυσκολευθεί, όσο και αν τον τσούξει, όσο και αν τον πονέσει, να δεχθεί να θανατωθεί το εγώ. Μάλιστα, να πούμε στον Θεό:

«Ό,τι κι αν μου στοιχίσει, Θεέ μου, ό,τι και αν μου στοιχίσει, μη με λυπηθείς και οδήγησέ με όπως θέλεις». Να έχει μια γενναιότητα κανείς, και όχι αυτό το κακομοίρικο ύφος ή το κλαψιάρικο ύφος ή το ύφος του θύματος, που παίρνουμε, για να μας λυπηθούν.

Η ψυχή που θέλει σωτηρία έχει μια γενναιότητα, γιατί έχει εμπιστοσύνη στον Θεό, ξέρει ότι δεν θα την αδικήσει ο Θεός, και λέει: «Ό,τι κι αν μου στοιχίσει, Θεέ μου, οδήγησέ με όπως εσύ θέλεις, όπως εσύ γνωρίζεις».

Από το βιβλίο: π. Συμεών Κραγιοπούλου, «...πάντα συνεργεί εις αγαθόν»,
Πανόραμα Θεσσαλονίκης, 2014, σελ. 140.